

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenčni ponedečjek in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljane brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znizana cena in sicer: Za Ljubljane za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne

petit-vrata 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi z ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledišča v „zvezdi“. Opravnistvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši

 Zaradi božičnega praznika izide prihodnji list v torek.

P. n. gg. naročnikom.

Po koncu tega meseca stopi jedini slovenski dnevnik „Slovenski Narod“ v deveto leto svojega izhajanja in začne se novo naročevanje.

Uljudno vabimo vse p. n. gg. naročnike, da svojo naročnino ponové in vse prijatelje, da nam skušajo novih naročnikov pridobiti, list razširiti kjer je mogoče, in s tem podpirati slovensko stvar.

Naj gg. naročniki izvolijo ob pravem času, prej ko mogoče, naročnino po poštni nakaznici poslati, da ne bode nereda v razpošiljanji, ker odslej po sklepnu upravnega odbora moramo list brez razločka vsacemu vstaviti, kdor nij naročnina naprej plačal. Administracija tedaj zdaj nema pravice pošiljanje podaljšati na upanje.

„Slov. Narod“ velja:
Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13	gld.	—	kr.
Za pol leta	6	50	—	"
Za četr leta	3	30	—	"
Za en mesec	1	10	—	"
Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, na mesec, 30 kr. za četr leta.				

S pošiljanjem po pošti velja:
Za celo leto . . . . .

Za celo leto	16	gld.	—	kr.
Za pol leta	8	—	—	"
Za četr leta	4	—	—	"
Za en mesec	1	40	—	"

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znizana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr. Po pošti sprejeman " " 3 " — " Administracija „Slov. Naroda“.

Listek.

Literarne razmere za rimskega cesarja Avgusta.

(Konec.)

Prej je smatral Rimljan slovstvo le za postransk „negotum“, katerim si je svoj „otium“ kralj; a zdaj, ko toliko prejšnjih opravkov poneha, postane ono večini glavnih posel; zlasti pesništva se poprimejo mnogi z vso resnostjo, in helenska popolnost v obliku služi jim za uzor. Oblika postane zdaj tudi glavna reč, kajti hvaležnih predmetov in snovij nij na izbiranje. Vsi umotvori te dobe odlikujejo se silnoj natančnosti, gledé prozodije in metrike, ter se drže pravil od aleksandrinskih pesnikov Ciceronske dobe postavljenih. Jako strogi in skrbni v tem obziru so imenoma Oird, Manlius in Gratius Faliscus. Tako je postal to pesništvo sicer bolj umetno in učeno (pesniki so

se kratko le „docti“ imenovali), a manj popularno. Kajti na dvoru cesarskem gojeno in od njega pospeševano, navzelo se je tudi več ali manj značaja dvorske poezije, pesniki so postali dvorski poetje. Razumljivo je tedaj, da niso vselej ravno od bog in muž navdihneni peli, ampak da so čestokrat hoteči, nehoteči, le vladarskim namenom služili, opisovaje minulost od tiste strani, katera je bila vladarju všečna, goječi spomin na grozovitosti in nadležnosti od državljanskih vojsk prouzročene, hvaleči od javnosti odtegneno, priprrosti, pobožnosti in naravni čistoti udano živen, slaveči vladarjeve zasluge in dejanja, in ga celo bogovom ne samo primerjajoči, ampak tudi pričevajoči. Na ta način se je to vse slabe časovne znake na sebi imajoče pesništvo preustrojilo in v „instrumentum regni“ znizalo, akopram se ne dá tajiti, da je za Avgustove vlade došlo na vrhunc svojega razvoja, kakor za Cicerona proza. Čem bolj pa se pesniki bližujejo višjim krogom, tem bolj se odda-

ljujejo od prostega ljudstva. Ker pisarijo kot dvorski poetje le za vladarja, za kak omejen krog znancev in priateljev in za potemstvo, izgubé sčasoma ves čut za prosto ljudstvo, ter je začnejo celo zaničevalno prezirati. Navesti hočem le znani izrek Horacijev: „Odi profanum volgus et arceo.“ (O. III. 1, 1), in Vergilijev: „Pingui nil mihi cum populo.“ (Catal. 11. 64.) To pa jim provzbuja zopet pri ljudstvu nezaupnost in nastor. Tako nam je popolnoma jasno, zakaj so avgustovski pesniki, imenoma Horacij, v vednem boji z nasprotujočo, starejše narodne pesnike povzdignoč stranko. Še leko starejša generacija pomrje, pridobé si pesniki nove dobe večjo in občno veljavnost.

Razven Avgusta, ki se je i sam med pesnike štel, (zložil je sebi v čast i slavo neki epos „Sicilia“), so umetno pesništvo tudi drugi mogotci iste dobe zdatno podpirali, bodi si iz osobnega nagnenja, bodi si iz politične preudarnosti. Ne le, da so oni pesnike jako izpodbjali, postali so i sami središča

Božič!

Posebni čas, božični čas! Narava spisutno spanje in beli mrtvaški prt odeva vse življenje. Cerkev, ki je vedela dobro porabiti vsako karakteristično dobo enakomerno tekočega leta, katera s praznikom vseh svetnikov prenaša melanholični značaj pozne jeseni v srca vernih, katera z veliko nočjo vzbuja v novem pomladnem času tudi nadpolna, vesela čutila v prsih svojih zvestih udov, cerkev je smatrala tudi trdo mrtvo zimo kot najpripravnnejši moment privesti s posebnim praznikom svoje deležnike do premišljevanja bornega zemeljskega bitja, in napeljevati jih k upanju v boljšo prihodnjost. In tako potujejo na sveti večer verni iz daljnih krajev, vsak v svojo cerkev, potujejo po snegu in ledu, v tiho noč pa se razlega vabeči glas zvonov. Doma pa gori svetilnica pred umetno sestavljenimi jaslicami, in starec, ki ne more več od doma, moli tam svoj očenaš. Po mestih pa praznuje vsak v svoji družini, — domá, ta praznik, in blagor mu, kdor ga imá. Otrokom prižigajo po nemški šegi, božična drevesca, in v mladih krogih vlada povsod največje veselje.

Borba, ki jo bojuje vsak za svoje bitje, za svoj obstanek, preneha v tacih trenotjih, in po celem širnem svetu vlada mir — sveti božični mir. In v tacih slučajih pogleda vsak z duševnim očesom rad nazaj v preteklost, v minole dni, ki so mu prinašali in odnesli zopet žalost in radost, srečo in nesrečo. Tudi nad nami se je presukalo zopet leto, polno truda in boja, in le redko upa solnce je sijalo. Pa to nas nij utrudilo, nas nij oslabilo, če prav nijmo dosegli — miru.

Mir vsem dobrim ljudem na zemlji, odrešenje propoveda sv. cerkev denes. Želim ga vsi. Ali baš ta božič ne more praznovati mnogo in mnogo od svojih ognjišč prognanih naših kristijanskih in slovanskih bratov na jugu! Spominjam se jih denes z željo, da jim bog dá ljubi mir ob prihodnjem božiči. In potem se domislimo svojega slovenskega naroda, pak kdo je mej nami, ki ne bi molil, da kmalu, prav kmalu pride božičen dan, ko boderemo mogli reči, — božični mir in zadovoljnosten, in odrešenje je mej nami Slovenci.

Iz srbske narodne skupščine.

Srbska narodna skupščina je imela 16. decembra burno sejo, katero tu brez komentara popišemo, saj naši slovenski bralci sami iz obravnave lehko sodijo, kakov duh veja v Srbiji, mej srbskimi poslanci, in ali je na spomlad pričakovati kaj, ali nič.

Minister vranjih zadev, Pavlović, je odgovarjal na interpelacijo o nekem Srbu Luki iz Črne Vare, ki je z dobrom potnim listom v Bosno potoval k sorodnikom, pa so ga Turki zaprli. Minister pravi, da je Srbija vse korake storila, da tega državljanu dobi nazaj. Telegrafiralo se je do bosenskega valija in v Carigrad. — S tem odgovorom pa se skupščina nij zadovolila in pričelo se je posvetovanje, ki je jako burno postal.

Kujundžić: „Jaz mislim, da se preko tega predmeta ne more kar tako preiti. Ako se sploh katere žrtve delajo v interesu državne moći, dela se to v namen, da država brani sigurnost svojih državljanov tudi zunaj svojih mej. Druge države često vojno

oglašajo závoljo tacega jednega slučaja. Jaz mislim, da mora minister energičneje iskati zadovoljenja v tej stvari, in ako ga ne dobimo, potem bomo znali učiniti tudi druge korake. (Burno klicanje: „vrlo dobro!“)

Minister vnaujih stvarij: Mislim, da se ne more nič reševati, ker ta stvar še nij zvršena . . .

Aleksa Popović: Turci nijso samo to storili. Oni so v užiskem okrožji prešli granico, ujeli in odveli soboj jedno ženo. Ako oni ne spoštujejo naših pravic, ne spoštujmo ni mi njihovih. Ako oni sekajo naše ljudi, sekajmo tudi mi njihove.

Joca Bošković: Turci so po naših mejah čuda počenjali. Eto zdaj so vse jednak zaprli Drino (reko) in ni jednemu splavu ne pusté, da proide. Ako mi imamo kakova prava, ako veljamo kaj kot država, potem bodimo junaci in čuvajmo ta prava. Ako nemamo i nijsmo nič, onda se kot kavice upognimo in molčimo. („Vrlo dobro.“)

Glišić: Meni se to čudno zdi. Pričoveduje se nam, da se dela in pripravlja tri mesece — pa kaj je storjeno? Nič. Dobar gospodar terja račun od jedne glave živine. Jaz mislim, da nij bil treba obrati se s telegrafom na valijo, veljalo je, udariti nanj, kjer treba.

Dragutin Riznić: Mi ne smemo dopustiti, da naši ljudje trohné v turškej temnicu.

Djorović: Kdo vé, ali so oni še živi. Ako niso živi, onda je nekaj Turkov tukaj mej nami, pokoljimo jih — pa mirna Bačka! (Hrup.)

Uroš Knežević: Ne obračajmo se na diplomacijo in na politiko. Jaz bi predložil ovako: Najdalje v 15 dneh, ako nam naših državljanov ne vrnejo, da se upotrebisi! (Burni klici: „tako je!“)

Aksentije Kovačević: Po svojem zastopniku v Carigradu iščimo, da se ona stvar izravná, če ne ima Srbija pot in način, da se maščuje nad svojim starim krvalomnikom!

Panta Srečković: Vsakako bi bilo nedostojno, ko bi mi mučili Turke, ki prestopijo našo mejo, tako, kakor oni koljejo naše državljanje. Imamo dostojnih potov.

Jaz tudi vlide ne krivim, da nij energičnej postopala. Skupščina naj vladno eneržijo poostri. Naj sklene: Ako nam ports do tega in tega časa ne izda naših državljanov — in oni so do sedaj brez sumnja uže v Malej Aziji — onda se lotimo skrajnih sredstev, katere nam propisuje i dolžnost in čast srbska. („Tako je!“)

Milija Milovanović: V trenotku, ko je bila naša vojska na meji, srečaval sem Turke. Ali jih nijsmo mogli pobiti, kot u. pr. špijke? Mi moramo s Turci, temi smrtonimi sovražniki srbstva od pamтивeka, razčistiti. Črno ali belo. Ako nam Srbija ne da zaščite, mi jih hočemo pobijati (tuči), kjer katerega dobimo. Jaz se bom oblekel v turško obleko in se pojdem preko granice maščevat. („Pravo!“)

Šolupović: „Sili treba da suzbijemo silom, pa šta izkoči iz toga.“

Pop Panta: „Turci nam crkvu porobiše, treba, da stanemo jednom na put ovoj zverskoj navadi!“

Petar Stefanović našteva mnogo zločinov turških pri Ivanici.

Sima Milošević opisuje muke v turškej ječi, pa konča svoj govor: „Bolje, da pomremo, nego da i dalje ova čuda gledamo!“

Tajšić: „Lahko nam je od ovde s klupa larmati! toga se Turci ne plaše. Donesimo prosti zaključek (sklenimo!)“

Minister vnaujih stvarij obeta, da če po dosedanjem potu ne bode nič dosegel, da bode učinil drugi korak. Ko bi se represalije jemale, dovelo bi to do vojne. (Klici: „pa to baš i hočemo!“)

Našim ljudskim učiteljem!

Našemu kmetu še dosti starega časa v krvi tiči in če je kje resničen stavki: narod v novih idejah podučiti, nij delo jednega dneva, potem je pri nas, ki smo dalje, kadar je bogu ljubo, bili odrezani od svetovnega gibanja. Avstrijski državljanji smo in tuji ljudje pravijo, da je naša Avstria zmirom za jedno stoletje, za več idej, za druzimi evropskimi državami izjemoma Turčije. Ali otepeni pri Sodovi od Prusov, vptiti so pri nas začeli po učitelju in pošiljali so

može v druge omikane dežele in ti so se vrnili in pravili so: zidajmo šole, drugače zopet „šiba novo mašo poje“.

Malo let nas loči od časa, ko se je v našej Avstriji od strani države še ubogo malo gledalo na ljudsko šolo; par let še le delamo sistematično za razširjenje naukov, mej ljudstvom in če še ne vidimo dosti tolažilnih učnikov tega dela, védimo, da se nove ideje ne spravljajo črez noč v krv realnega življenja mase ljudstva. „Veda, omika je moč“ tega še dosti ljudij neče razumeti, in pogostoma naš kmet na pr. pravi: če je moj oče živel, ki nij znal ni pisati ni brati, bom še jaz, ali: jaz otroke doma potrebujem, ne budem plačeval pastirja. Le tu in tam in tudi v bolj od mest in trgov oddaljenih krajih najde se oratar, ki malo čuti v živeib, da čas železnic in brzojava svetu drugo obličeje podaje, da je stari nevedni čas šel spat, da po toliko iznajdbah predragčene življenja razmere terjajo nova sredstva za boj za življenje. In da je veda, poduk glavno teh sredstev v našem času, v kojem se človeku posmehujejo, če ne zna svojega imena podpisati, ter mesto tega za pero prime in ljubi križ vse učene težave prekriža, to danosti našim kmetom. Ali veliko število njih še stoji na strani, mrzko motreč nove šolske postave, ki kaznijo one, kateri otrok brez važnega opravičenja redno v šolo ne pošiljajo. Število teh slednjih je treba zmanjšati. Prisiljenje starišev, da otroke v šolo pošiljajo ne bode tega storilo, ker najde se mej narodom dosti merodajnih mož, ki šoli niso prijatelji, ki štrajkanje podpirajo, ne glede tega, da prisiljenje zoper prepričanje bodi dobro ali slabo ne rodi nameravanega sadu. Stari: „e pur si muove“ je posebno v kmetu močan. To prisiljenje je na drugaj strani dobro, osigurava bodočnost. Ta bodočnost bi pa mogla malo daleka postati če se jej od druge strani ne odpomogne, to je če zdajšnjega neprijatelja šole malo ne omehčamo. Prisiljenje je postavno, postavi gladek pot, to se ve da včasih če „cultus politicus“ veleva, učitelj uže lehko kako okozatisne, posebno, če je po zimi pogledal na

(Dalje v prilogi.)

literarnih krogov, med katerimi je bil najimenitniši krog Mecenatorov. K temu je spadal, če tudi ne kot najstarejši, vendar kot najbolj neodvisni, značajni, bistroumni i nadarjeni ud Kv. Horatius Flaccus, nadalje P. Vergilius Maro, L. Varius, Plotius Tucca, Kvintilius Varus, Aristius Fuscus, Domitius Marsus, Melissus i pozneje, ko se je Horatius Rimu čem dalje bolj odtegoval, tudi Propertius. Cela ta krog je zapadal Avgusta najbolj udane i razven Horacija od njega tudi najbolj odvisne ude. Politično bolj zdržen je bil drugi krog, kojega je osnoval Valerius Messala; najizvrstniši njegov člen, A. Tibullus, Avgusta v svojih umotvorih niti ne omenja; razven Tibulla pripadajo k temu krogu tudi še: Pedius Poplicola, Aemilius Macer, Valgilius Rufus, Lygdamis, pesnica Sulpicia, Lynceus i deloma tudi P. Ovidius Naso. Tretji krog se je zbiral okrog Asinija Poliona. Ta mož se je posebno rad spuščal v kritikovanje vsega obstoječega, i opozicionalni značaj njegovega kroga je učinil, da so se le najbolj neodvisni i samostalni udje drugih kro-

gov kakor Horatius, k njemu zahajati upali. Ta od Asin. Poll. novo vpeljana šega pred zbranim krogom prijateljev i znancev svoja slovstvena dela prebirati (recitatio), kakor tudi uže omenjeno deklamovanje nadomestovalo je nekoliko minulo javno živenje prejšnje dobe; imenoma „recitationes“ so bile tako časovnemu duhu primerne, da niso nikdar več ponehale, ampak postale so moč, katera je propad ali prospeh kakega pesnika odločevala, pa tudi marsikak nepomenljiv talent nezasluženoj pohvalo nad njegovo vrednost povzdignila i tako zaslepila.

Izmed posameznih vrst pesništva dospe na častno stopinjo zlasti epos, kakor tudi sorodna plemena naučne poezije i seljanka. To polje obdeluje imenoma P. Vergilius s posebno popolnostjo i spretnostjo. Epika, katere predmeti so iz tedanjosti vzeti, more se ve da le kot slaveča pesen nastopiti. Satira, gojena i pomljena od Horacija, si jemlje snovi samo iz osobnih, socijalnih i literarnih razmer, ker manjka času prostega republikanskega gibanja, ter se, tudi to polje

kmalu popustivša, pozneje še v bolj nedolžni obliki poetičnega pisma zopet prikaže. Naj lepše se lirika razcveta. Horaciju, ki goji posebno melos, manjka sicer pesniškega duha, a nadomestuje mu ga godnost v razsodkih, mnogostranska omikanost, strogost i popolnost v obliki. Elegiki, držeči se več ali manj aleksandrinskih uzorov, odlikujejo se silnoj duhovitostjo i živahnostjo. Pričetniku v erotičnej elegiji, Korneliju Gallu, sledi Tibullus, ki se sme s helensko svojo mičnostjo ponosati. Elegijo bogati na daje Propertius, odlikujejoč se z mnogovrstnostjo snovi i s popolnostjo i lakovostjo v oblikah, katerim se kot sestra ne manjša preširnost v predmetih pridružuje.

A dramatika se še zdaj ne more razvesti. Odvrnena od sedanjesti postane tragedija učena, kar je vsak učinek izpodnaša.

Komedijo pa ovirati v njenem napredku resnost ravno pretekle i občutljivost tedanje dobe; sploh pa ustreza ohlapnemu ljudstvu bolj veličestna scenerija i bujna pan-

snežena pota, na 16% zime in slabo oblečena deca, ali po leti na vročino in majhen šolsko sobano in veliko število učeče se mladine. Ali učitelj drugače lehko dela in dobil bodo deca brez kazni in brez razburjenih kmetov v šolo in izvoditi se bodo dale šolske postave uže sedaj, to se ve da če vse drugo, kakor poslopja, dosti učiteljev etc. zadostuje.

Ljudski učitelj je bil nekdaj prav čuden mož. Bil je mej „fundus instructus“ fare spadajoča reč, ki je od mladih nog do starih dnij ostal v vasi, preživljen z naturaliji; bil mož, koji se nedavno nij za las v obnašanji ločil od kmeta; vse kar ga je ločilo od kmeta sovačana bilo je orglanje in njegova veda v pisanji etc. Mož je stal na tleb, kjer je stal kmet; mož je dihal isti socijalni zrak, kot kmet; njegova družina gledala vaščanke črez rame; kakor je bog dal letino, bil je zadovoljen ali ne-zadovoljen, kakor kmet; plesal in jokal se je s kmetom: bil je s kratka človek, ki se nij ločil od kmeta glede socialnega življenja.

To patrijarhalično življenje se je predružilo. V mirnotih kraje gori za gozdi prihrul je tudi novi čas in tam vspravlje novodobnega učitelja introniziral. Ta mož je dalj časa se šolal; ta mož je novodobni ne-zadovoljnec; ta mož pije drug socialni zrak. On se od kmeta loči; njegova družina je bolj na škripceh; če pije in poje s kmetom, če žaluje in moli ž njim, nij to več stari „šolmošter“ z dolgo sukno, obrištim licem, brke in očali nosi, s tem se dviguje mej sovačani in učiteljem, posebno tedaj, kadar je on kriv, da mora kdo 5 gld. kazni plačati. Kaj čemo, to je tako, vse kletve nad novo dobo nič ne pomagajo, nove razmere so tu, novi ljudje; novi čas je trčil na stari in ne gre to brez ravsa.

Ali kaj ljudski učitelj more, je to: naroden učitelj, ako ljubi svoj zapuščeni, nemikan narod, odpri srce twoje ljudstvu; skusi kolikor mogoče stopiti na njegovo stalo; delaj ž njim kakor dela dober pedagog, ki najprej gleda na to, da ga otroci ljubijo, ker potem ž njimi lehko napravi, kar mu drago; bodi prijazen z ljudstvom; ne kaži mu, da bog ve kaj znaš in veš;

tomimika, nego dramatično predstavljanje. — Proza hodi v tej dobi rakov pot. Livius je sicer še izvrsten stilist, a iz poetične njegove pisave razvidimo, da je stroga klasiciteta ciceronske dobe uže propala i da se bliža srebrni vek. Drugi prozasti so večjidelj strokovnjaki, ki gledajo bolj na predmete posameznih svojih strok, nego na obliko, tako n. pr. jurista Ateius Capito i Antistius Labeo, arhitekt Vitruvius Pollio, polybistor Julius Hyginus, starinoslovec i leksikograf Verrius Flaccus, slovničar Sennius Capito i mnogi drugi.

Oni del občinstva, ki si je še nekoliko blazega čuta ohranil, išče zavetja v grški filozofiji, katera začenja tako rekoč versto nadomestovati. Iz nje hoče zajemati hrano i krepilo za hravno svoje spopolovanje. V tem obziru najbolj ugodna pa je stočna filozofija, katere se je bilo mnogo Rimljakov uže prej poprijelo; ona sicer tudi zdaj ne dosega znanstvenega izobraženja, pač pa polno praktično vrednost. Prepričani, da je vsa človeška modrost, vsa posve-

ne vihaj nosa nad kako staro neumno navado osorno, počasi in kakor bi bil zadovoljen ž njo, skusi živeti ž njo in izrežijo, ljudem nij treba vedeti, da jo hočeš pod zemljo; budi z „gospodi“ dober kolikor možno; budi brat bratu! Ah, kdor je pogledal v srce našega slovenskega naroda, mora biti dober temu narodu in dà se živeti ž njim, da se veseliti, nij treba měršanskega lišpa in truša! In če si narodni učitelj dober prijatelj s sovačani, sotržani, kako lehko ti delo, starega in mlajšega kmeta pregovoriti, da deco v šolo pošilja. Glej, kakor hitro te imajo radi, poslušajo, tvoje nauke z bolj pošlušnim ušesom, in ti nij si samo učitelj malih, ti si to tudi učitelj starejših. Tedaj ti je krasno polje, kjer lehko sejaš sema omike, tedaj imaš polje, kjer lehko sam biješ miren boj z neumnimi predstodki, sploh boj z neumnostjo, tedaj ti je priložnost, da odpreš oratarju našemu obzor, ki se razpenja, črez cel narod, tedaj najde domoljubno tvoje slivo lepo mesto. Naš kmet nij od narave maševsko obdarovan, ali trdno se drži svojih prepričanj, proti slabim tem je treba tebi novodobni narodni učitelj gori naznačenih glace-rokavie. S—c.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Kostajnice se brzojavlja 23. dec.: Včeraj so Turki prijeli mirno šetajočega dopisnika „Deutsche Zeitung“ in „Schlesische Zeitung“, Heinrich Rennerja, ki je nemške države podložnik, vlekli ga črez mejo, vrgli ga v zapor in dejali ga v železje.

V Hercegovini so se vstaši takoj blizu Kleka primaknili, da si Turki ne upajo živeža izbarkati. — 19. t. m. so vstaši napali Turke in jim vzeli 270 glav goveje živine pri Palanki. — Rauf-paša se je vzdignil in maršira proti Nikšiću, da bi to tvrdnjavo z živežem preskrbel. Gotovo ga bodo vstaši v kacem klancu zopet s puškami pozdravili.

Zadnji nam baš došli „Glas Crnogorca“ od 18. decembra v uvodnem članku pravi, da, ker dosedaj Turčija in njeni prijatelji Črnej gori očitajo, da je vstanek podpirala,

tna slava prazna, sklepajo iz nje mnogi različne reči. Ona je nagiba in nagni k praktičnemu pravilu, da bi bilo zastonj in brezpametno, ustavljati i upirati se državi in cerkvi v tedanjej njunej obliki. Tako se jamejo mnogi, ne samo od časovnih razmer prisiljeni, ampak tadi vlastnovoljno javnosti odtegovati i se sami na sebe opirati, ter si ustvarjajo na ta način neko praktično filozofijo, katere glavni zastopnik je tudi Horatius. Avgust sam porabi to prikazan v svojo korist, spise, „hortationes ad philosophiam“. Tit. Livius se ukvarja z delom filozofskega obsega, Vergil samo namerava modroslovja lotiti se, Horatius pa se ga z vso gorečnostjo poprime. Za filozofijo sta dalje tudi vneta Jecius i Lynceus, a pravi strokovnjak je le Sekstius i še ta piše v grškem jeziku.

Euakost vplivajočih razmer prouzrokuje tudi neko enoličnost pri vseh pisateljih avgustovske dobe. Z začetka se sicer še nekoliko odlikuje starejša za revolucije rojena generacija od mlajše, pod monarhijo vzrasla.

je to nepriznanje, ker si je veliko pričadevala, svoje ljudi zadržavati. Če jih je dosti ušlo bratom pomagat, ne more ona za to. Ali sedaj, vsled tega nepriznavanja, nij več vredno, da ostane še takoj nadalje. „Odslej dobivajo Črnogorci slobodo, naj dela, kar hoče kdo.“ Kaj bodo Turki na to storili?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. decembra.

Dr. Fischhof, znanemu nemškemu pravičnjaku na Dunaji, je politično društvo v dunajskem Novem mestu zaupnico izreklo.

Magjari, to zapuščeno pleme, iščejo po svetu zaveznikov, ker se bojé Slovanov. Grofa Bethlena „Correspondance hongroise“, katera tudi Andrassy-ju služi, je nagovarjala Rumune, naj oni z Magjari zvezo na redē, ker baje obema nevarnost proti od Slovanov! Ali glavni list v Rumuniji, „Romanul“, odgovarja: ne! Mi Rumuni smo vsem narodom pravični, vsem želimo, da se konstituirajo, tudi Slovanom. Magjari pak naj pomislico, kaj bode iz njih, kadar se Slovani ustanové, kar bode gotovo enkrat — pravi „Romanul“ — ako se zdaj tako odločno za sovražnike Slovanov proglašajo.

Vnatrejše države.

Iz Turčije se poroča, da je v Carigradu bila najdena zarota, ki je nameravala, vse Evrope inostrance poklati.

Bismarkovo glasilo, *nemška Provinzial-Correspondenz*, v Berlinu prinaša bud članek zoper Schmerlinga, z naslovom: star sovražnik Prusije in Avstrije — v katerem poudarja, kako je nekdaj Schmerling hotel Avstrijo na čelo Nemčije postaviti, proti volji avstrijskih narodov in Nemčije. Njegov zadnji govor v „Konkordiji“, kjer je dejal, da se morajo veliki ideali večkrat dosegati poskušati, se zdi rečenemu listu Nemčiji protiven. — To je dobro, vsaj je Schmerling celo pri Nemcih naenkrat nemogoč postal, in on je oče Slovanom neugodnih volilnih redov v deželne zbere itd.

Francoska narodna skupščina je začela posvetovanje o razdelitvi volilnih okrajev.

Spanjska Alfonzová vlada je poslala uradnikom okrožno pismo, ki jim veli strogo čuvati nepristranost pri prihodnjih volitvah poslancev, vsem reklamacijam pravico dati in javni red vzdržati.

A kmalu začenja doba miru i rahli despotizem z ohlapivimi svojimi perutami enakomerno obe objemati i nakrat slavi staro i mlado srečo, katero ponuja „intra vita“, trati čas erotičnim igranjem, hrepeni, užitkovnosti sito, po naravnej priprostosti, ter omamlja čut izgubljene svobode i spoštovanja do samega sebe gizdam oznanovanjem svoje neumrljivosti. Edini jasni duh te cele dobe je Horatius: on izpozna praznoto i binavščino časa svojega i združuje čreznjo zdaj v ironičnem, zdaj v milotožnem, zdaj v terobnem glasu.

Obe generaciji se najbolše razločujete na govorniškem polji. Malemu številu pravih govornikov iz republikanske dobe odgovarja mlajša generacija šolskih retorov, katerih se le posamezni (kakor Cassius Severus i starejši Seneca) še nekoliko prejšnjih pravil drže. — Vsi drugi pa so s prvimi v silnem nasprotji, ter se popolnem vjemajo z retorji i deklamatorji sledeče dobe, to je — srebrnega veka.

Fr. Wiesthauer.

Domača stvari.

— (Tiskovno pravdo) ima zopet v sredo 29. t. m. dopoludne pri tukajšnjej okrajnej sodniji urednik „Slovenskega Naroda.“ Državni pravnik ga toži zarad prestopka po art. III. 1. in 5. zakona od 15. oktobra 1868.

— („Slovenski Tednik“) v novem letu ne bode več izhajal, ker je itak uže preveč slovenskih časnikov, da jeden drugemu delajo konkurenco in vsi teško izhajajo. To je jedini uzrok, da neha, ker izgube nij imel, dasi je bil samo mej kmeti razširjen. Zadnji list piše svojim naročnikom: „Vabimo vse naročnike, ki so nam zvesto plačevali in „Tednik“ radi brali, naj se od sedaj naročé na „Slovenski Narod“, ki tudi v Ljubljani izhaja. Res, da je „Slovenski Narod“ precej dražji, ker velja četrta leta štiri goldinarje. Ali zato pa ne izhaja vsak mesec le trikrat, ampak izhaja in se po pošti naročnikom pošilja vsak dan, torej prinaša veliko več berila. Če se enemu posameznemu naročniku „Tednikovemu“ zdi „Slovenski Narod“ predrag, naj ga naročé po dva ali trije vkup, ali pa vsak naj si še nekaj sosedov pridobi, da zloži vsak nekaj, pa dobe vsak dan en slovenski časnik na dom.“

— (Slovensko gledališče) 28. t. m. se bodo igrala mična spevoigra „Dokler ni pravega“, v kojej nastopi naš tenor g. Meden, in igrala se bo pikantna vseholiga v 3 dejanjih „Gospa, ki je bila v Parizu“.

— (Ustrelil) se je 23. t. m. zjutraj ob 9. uri nek narednik tukajšnjega magjarskega polka ter se tako dobro zadel, da je takoj mrtev obstal. Pred nekaj duevi se je poslovil še od večjih priateljev in znancev ter tudi v nekovi kavarni odločno izrekel, da se bode 23. t. m. ustrelili. Uzrok tega samomora nij še natanko znan.

— (Čitalnica v Senožetah) napravi veselico z uže zanim programom mesto 26. decembra t. l. 1. januarja pr. l.

— (O najdbah na ljubljanskem močvirju) bode predaval baron Czernig v Trstu hotel Daniel 28. dec. ob 8. zvečer in malo zbirko kazal.

— (Milodari za pribegle iz Hrcegovine in Bosne.) [XXV. izkaz.] Iz

s. Križa pri Kostanjevici nabral i poslal č. g. kaplan Franjo Vrančič od slediščih darovateljev; Franjo Vrančič 2 gl., Fr. Hrvat 1 gl., Kirm 1 gl., Fr. Križanč 1 gl., Alojzij Herrbacher 1 gl., Andrej Novak 40 kr., Andrej Stritar 50 kr., Peter Gramec 50 kr., Jarnej Marolt 60 kr., Josip Dolinar 60 kr., Josip Kodrič 20 kr., Neža Kodrič 40 kr., Mica Kosovan 50 kr., Matija Keršič 50 kr., Miha Račič 20 kr., Drugi mali zneski 1 gl. Iz Trnova: Janez Brinšek 5 gl. Iz Bistrice: A. Škendar Ličan 5 gl. Iz Bitinja: Anton Domdodiš 10 gl., Josip Žnidaršič 5 gl., Janez Tomšič 1 gl., J. Z. 5 gl., N. N. 1 gl., Lov. Maljivac 2 gl., Josip Ličan 1 gl., R. S. 50 kr., A. K. 40 kr., J. T. 2 gl., J. B. 50 kr., J. Š. 1 gl. Iz Št. Vida: nabral i prinesel g. Tisal od slediščih darovateljev: G. Zihrel 60 kr., več čitalniških udov 5 gl., 10 kr., Iz Št. Jurja pod Kumom nabral i poslal č. g. kaplan L. Gorenjec 8 gl. 90 kr. Iz Gradine: g. F. Repić 2 gl. Iz Ljubljane: g. Josip Debevec 2 para skornj in nekaj šarpije.

Prejšnji izkazi 3715 gl. 33 kr. 1000 frankov v zlatu in 3 srebrne dvajsetice skupaj tedaj 3783 gl. 33 kr., 1000 frankov v zlatu in 3 srebrne dvajsetice.

Odbor potrjuje sprejem s prisrčno zahvalo za vse dosedaj došle milodare in prosi p. n. občinstvo še nadalje nabirati in pošiljati milodarove v denarjih in v obleki, posebno sedaj ko je podpisani odbor mnogo denarja izdal za obleko. Tudi bi radi še v prihodnje podpirali pregnane Hercegovce in Bošnjake, ker jim še vedno vseg a manjka, mi pak sè dosedaj nabranim denarjem posebno zimskim potrebam popolnem ustrezati ne moremo.

Podpiralni odbor:
J. N. Horak, Vaso Petričič,
predsednik denarničar.

— Na denašnji inserat g. Fr. Detterja posebno opozorimo p. n. občinstvo, ker pri njem je v istini zaloga originalnih amerikanskih šivalnih strojev. Dobé se pa tudi vsake bire drugi in sicer po nizkej fabriškej ceni, ravno tako ima vedno bogato zalogo svile, cvirna in drugih strojnih priprav.

Prvi ljubljanski
20 in 25 kr.

(442-3) blaga-bazar.
Živila konkurenca!

Vsacemu kupcu je zelo koristno zvedeti, kje se ne le lehko po ceni kupuje, ampak kje je blago elegantno, dobro in vztrajno.

Ker sem ravnokar bil na Dunaji in nakupil prav vredno blaga na debelo, sem v stanu ne le svoje konkurenke glede nizke cene daleč prekosten, ampak to, kar jaz prodajam, je glede elegance in vztrajnosti bolje od vsega drugega. Zadosti je le enkrat priti v mojo zalogo, vsak kupec se lehko prepriča, da je res, kar sem rekel, in si mej blagom lehko zbera, kakor mu draga.

Posebno priporočam:
6 zavratnih robov (kroglice) za dame, kuviranih, za . . . . . le 20 kr.
1 zavraten rob najnovješje facone . . . . . 25 "
1 garnitura zavratnih robov in manšet . . . . . 20 "
3 vatle zavratnega riša . . . . . 25 "
1 zarobljen žepni robec po . . . . . 7, 10 in 15 "
1 otroški predpasnik, tamburiran . . . . . le 25 "
1 otroška srajčica ali 1 par hlačic . . . . . 25 "
1 otroška srajčica iz pike-barhenta . . . . . 25 "
1 predpasnik za dame s črepsprnikom . . . . . 25 "
1 usnja s črepsprnikom . . . . . 25 "

1 usnjeni pas za dame	le 20 in 25 kr.
1 perliadiem za dame	le 25 "
1 jutranja čepica za dame s trakom olepšana	25 "
1 svilnati robec za broše	25 "
1 robec s čipkami za broše	25 "
1 svilnata mreža za na glavo	25 "
1 svilnati ali ovčje volnati erharp le 15, 20 in 25 "	"
1 pentija iz kožuhovine ali svile za dame le 25 "	"
Nogovice za dame in gospode male in velike	
par . . . . . le 15, 20 in 25 "	"
nogovični trakovi, par po . . . . . 15, 20 in 25 "	"
žiljni ogrejevni in šticeljni . . . . . 15, 20 in 25 "	"
mreže za lase . . . . . od 5 kr. in više	"
zagrinjalne čopi s pozlačenjem . . . . . le 25 kr.	"
1 orodje svarilni robec	25 "
6 svilnatih pentelj (maš) za gospode	25 "
3 svilnati zavratniki za gospode	25 "
1 svilnata zavratnica na mašini narejena za gospode	25 "
1 svilnata oksfortna zavratnica za gospode	25 "
1 garnitura zelo elegantnih zapestnikov in semisente gumbe . . . . . le 20 in 25 "	"
1 suknena zimska kučema za gospode . . . . . le 25 "	"
prnsne vloge za srajce za gospode . . . . . le 20 in 25 "	"
obramnike za hlače par . . . . . 20 in 25 "	"
tekoče preproge vatele . . . . . 20 in 25 "	"
svilnatih trakov vseke barve, 4, 3, 2 in 1" vatele le 25 "	"
cvetlice, pušljci in gvirlande . . . . . le 20 in 25 "	"
100 šivak z zlatimi ušesi . . . . . le 25 "	"

Vsake vrste priprave za modistine po smešno nizkej ceni.

Razum tega še tisoč družega blaga po neverjetno nizkih cenah.

Slednjič dovoljujem si še opozoriti na to, da imam vedno le najnovješje reci v zalogi, da se tedaj nij bat, da bi kdo dobil preležano blago za novo.

Naročila iz dežele se točno izvršujejo. Kar ne pristoja, se radovljivo izmenja.

A. J. Fischer,

v Ljubljani pred železnim mostom št. 222.

Tujci.
23. decembra:
Evropa: Erjavec iz Gorice. — Luteršek iz Zagreba.
Pri stonu: Pečar iz Nov. mesta. — Gričar iz Gorenjskega. — Zandonat iz Trsta. — Schinz iz Dolenjskega.
Pri Malitič: Steiner iz Dunaja. — Ribano iz Trsta. — Obach, Heler iz Dunaja.

Nove metrične mere in uteži.
Železni uteži po $\frac{1}{2}$, 1, 2, 5, 10 in 20 kilo;
Uteži iz mesinka po 1 gram do 2 kilo posamezni;
" " za navadne vase v politiranej posodi;
" " za decimalne vase v politiranej posodi;
Mere za tekočine iz cinka ali pa belega kositarja po $\frac{1}{32}$ do 2 litra;
Mere za suho blago iz belega kositarja po $\frac{1}{32}$ do 2 litra;
Mere za suho blago iz trdega lesa po 1 do 20 litrov, $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ in 1 hektoliter;
Cimente za olje nove od 5 do 50 dekagramov;
Vase, vsake vrste, po novem predpisu;
Decimalne vase, katere od 20 do 1000 kilo vzdignejo;
Palični metri za tkano blago iz lesa in iz železa.

Slovenske podučne knjižice
za novo mero in utež.

Poleg tega priporočam mojo raznovrstno zalogu
železa, kramarskega in galerijskega blaga
po najnižjej ceni
v obeh prodajalnicah } v mestu v špitalske ulici,
} na dunajske cesti, tik bolnišnične cerkve.

(441-2) Andrej Schreyer v Ljubljani.

Nikako fingirana razprodaja!

Ker zarad slabe kupčije našo tovarno
kitajskega srebrnega blaga

razpustimo popolnem, smo prisiljeni našo veliko zalogo prelepih izdelkov kitajskega srebra, brzo razprodati in sicer nizko pod ceno izdelovalnih troškov. Za poskus naj služi sledeči posnetek velikega cenika, katerega razpošiljam na zahtevanje franko.

Znižane cene:

6 kavnih žlic	poprej gl. 3,50	sedaj 1,40
6 miznih žlic	7,50	2,70
6 miznih nožev	7,50	2,70
6 miznih vile	7,50	2,70
1 žlica za juho	5.—	2,30
1 žlica za mleko	3,50	1,50
1 sladkornica s kijučkem	14.—	8.—

Tudi prelepe tase, majolike za kavo in čaj, olišpi na mize, girandoli, posipalci za sladkor, servisi za jajca, zobotrebnice, garniture za oset in olje, poleg še mnogo drugih rečij itd. itd. ravno tako tudi po neverjetnej nizki ceni. (403-6)

Posebno opazimo.

6 miznih žlic	vsi 24 komadi ukupaj v elegantnem etuiu na mesto za gl. 24 samo za gl. 9,50.
-------------------------	--

Naročila iz dežele izvrše se nemudoma proti poštnem povzetju.
Naslov:

E. Preis,

Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 16.

Prvi ljubljanski

27 kr.

manufakturnega in moder-
nega blaga magazin
Josipa Nassa,

v Maliovej hiši,

na voglu Hradeckyovega mosta,

priporoča za saisonne svojo novo bogato in mnogo-
vrstno zalogo modernega blaga za dame in gospode.

Posebno se opozori na:

Snovi za oblike, jedno in večbarveni, ovčje
volnati . . . . . 27 kr.
Barhent, višnjev, temen, rujav, bel in več-
barveni 27

Svilnati trakovi v vseh barvah, 3, 2, 1½, in
1 vatel 27
Cvetlice, najnovejše facone, za žalovanje in
za bal puščeli 27
Kreton, turški izgledki za koltre na postelje 27
Kolire, robei za na glavo, šerpice, ovčja volna 27
Zavrtniki za gospode in dame 27
Pehljači iz lesa in Maché 27
Gradl v večjih načrtih 27
Garniture zavrtnih robov (krogljev) in manšet
semisete in manšete gumbe 27
Brisalke in servijete na komad in vatel 27
Platno in sieer Rumburško in ko preja teško
blago 27
Kotoni za mobilje, čudovito lepi izgledki 27
Nogovice za dame in gospode, iz pavole in
ovčje volne 27
Preproge, iz prave angleške jute 27
Zagrinjala in čopi za zagrinjala 27
Razven tega še tisoč družega blaga po čudovito
nizkej ceni po 27 kr. in velika izbira blaga po višjih
cenah.

Izgledki in ceniki blaga razpošiljajo se na za-
htevanje, naročila iz okolice izvrše se natančno in
nepristupoč jemlje se radovoljno nazaj. — Pisma naj
se pošljejo pod naslovom:

Josip Nass,

v Ljubljani, (444—3)
v Maliovej hiši, na voglu Hradeckyovega mosta.

Vsako blago zaznamovano je z
mojim varstvenim znamenjem.

Zdravilni pomočki!

Gotovi vspeh, dokazan z več ko tisoč spričevali.

Filip Neustein,

lekar „zum heil. Leopold“ na Dunaji,

mesto, na voglu Planken- in Spiegelgasse,
predlaga p. n. občinstvu cele vrste pravih zdravilnih pomočkov,
kateri vsekdar, ako jih zdravniki ali laji rabijo ali ne, so vendar v vseh
slučajih kot izvrstni za bolezni, v dokaz zmiru večja potreba in
na tisoče spričeval, katere pošljajo ozdravljeni, tedaj mi te zamoremo
dobrovestno priporočati.

*Postladkorjent, kri čistec svetki sveci
Elizabete, ki tehko gonjo, kri čistjo, in
so popolnemu neskončnosti, so posebno izvrstni
za bolezni spodnje telesnih organov, mrzlico,
bolezni prsnih organov, bolezni na koži, očesne
bolezni, bolezni na možganih, na ustih, za
bolezni pri otrocih in ženskah, ozdravijo vsako
zaprjanje, gotovi izvir skor vseh boleznej.*

Prosimo, postladkorjene svalke svete Eliza-
bete odločno zahtevati, ker gornje bolezni
le ti svalki ozdravijo. Kdor je edenkrat te
svalke svete Elizabete užil, ne bude nik-
dar več kak drug takšen pripomoček hotel
uživati, ter rabil vedno le postladkorjene svalke
svete Elizabete in ta pripomoček priporoči
drugim. — 1 zavitok s 8 škatljicami, 120
svalkov velja samo 1 gld.

*Primi sok, olajša naenkrat kašljanje in ho-
lečine v prsih, 70 kr.*

*Rumene repe bonboni, izvrstni lek za olaj-
šanje in pripomoček za pomočenje. 10 in
20 kr.*

*Smrečja zobni svalki (pile), odstranijo ta-
koj vsako zobno bolezino. 25 kr.*

*Balsam Gérôme, jedini lek za ozeblino.
60 kr.*

*Cigarette iz smrečja, za asthmu in prene bo-
lezine. 25 komadov 1 gld.*

*Menthin, za zdravje, za toiletto. Najboljši
pripomoček zoper vsako zoprost, slabost,
želodeno bolezine, diareo, zobe bolezine
itd., ogibovalni lek za epidemične bolezni.
Nekaj kapljic v pol kupice vode zadostuje,
da je takoj boljši. 50 kr.*

*Homopatična kava, izvrstna pijača za slabje
otroke. Funt 10 kr.*

*Kropfgeist, izvrstno zdravilo za napuhnjeno
vrat. 70 kr.*

*Gichtgeist, čudežno zdravilo za trganje po
udih in za revmatizmus. 70 kr.*

*Pariski flaster, za kurje očesa in vseke
vrste rane. 35 kr.*

Seehofers Balzam, Cena 30 kr.

*Zobne Jagode, prav angleške, za teško vzob-
ljenje pri otrocih. 2 gld.*

*Tenid pomuda, za izpadanje las. 1 gld.
35 kr.*

*Choral perlé, za nespanje, migrane i. t. d.
2 gld.*

*Orjeantaliski pudver za gospô, fini, beli in
rudečasti, škatla 60 kr.*

*Za odstraniti luske na glavi, El Benito.
1 gld. 80 kr.*

*Za izpadanje las, 2 gld. 60 kr.
Injektion Cadolle, gotovi in najhitrejši lek
za triper in beli tok. 1 gld. 60 kr. Za to*

(411—2)

Tudi se usojamo p. n. občinstvu naznanjati našo veliko zalogo parfumerij, mil in
pomadi itd. izvrstne kakovosti prvih francoskih in angleških trgovinskih hiš, katere so večjelj
v dunajski razstavi odkrivane bile sè *sestoino zaslug* in so vendar cenejši, kot v pro-
vinciji, posebno pripomoček za *barrasje las* od dr. Callanusa v vseh barvah, kateri zad-
stuje jedno celo leto, po 3 gld., za zlato rumenkasto barvo 10 gld., zadobi se v kratkej
dobi poprejšnjo barvo las. Priporočamo tudi *francosko čokolado*, katera je v dunajski
razstavi bila odkrivana sè stvari napredku, funt od 60 kr. do 3 gld. *Ruski čaj* funt po
4 gld., tudi se dobri četrtna funta v elegantnih škatlicah po 1 gld. — Vsake bire naprave
za ozdravje, kakor klisterje, brizgalnice, oveze itd. prav po nizkej ceni. — Razpošiljamo
tudi parfumeriske škatljice od 1 do 10 gld., Bonboniere s čokoladami ali pa s francoskimi
bonboni od 1 do 10 gld., tudi imamo veliko zaloga zorbnih krtac in drugih toiletnih
naprav. — Prosimo p. n. občinstvo za zaupanje, vsa vprašanja odgovarjam tako. Vsake
vrste specijalitet iz Pariza, Londona in Berlina imamo mi v zalogi, *oskrbljivo vsako na-
ročilo*, eventualno iz Parizo, ravno tako vsako narociščo tukaj brez provizije proti originalnem
računu. *Razpoljivo proti goroviti* ali pa proti *postnemu povzetku*; razpoljiljanje zvrši
se takoj po prejemu narocišča in zaračunljivo zavrnjanje le toliko, kar nas stane, najnižji znesek
pri razpoljiljanju je 1 gld. *Kupci na debelo* dohle velik obilitec cene.

Glavna zaloga vseh znanih češčnih in inozemskih
specijalitet farmacije, parfumerije in toplate.

Dr. Alois Gregorić

je svojo (433—3)

odvetniško pisarno

v Ptui, na Florijanovem trgu,
v hiši gosp. Bračko-ta odprt.

Okolo 1000 mernikov

prav lepega brinja je za kupiti v Zagorji
na Notranjskem pri

(450—3) Alojz Domicel-ju.

Prazno stanovanje

za oddati vsak dan. **Dolje Poljane Št. 61.**

(443—3)

Za saisono!

27 kr.

Žametasti in svilnati traki,
široke preproge (tepihe),
¾ in ⅔ šir. laneno, prejno
in usnjato platno, ⅓, ⅔ in
⅔, silon, lanene-damast-
brisavke, servijete, atlas-
grad, sedne, mrežne in
mušelinaste pregrinjala,
oksford za srajce in drugo
manufakturno blago.

Vedno velika in bogata
zaloga volnatega blaga
za oblike, Rips, Lustre,
Diagonal- in blago za
plaide, stanovitne barve
Kosmanoser-berkal, mod-
erna barhenta za obla-
čila, vrvičasti in piket-
barhent.

Najnovejši:
Kniker boker in tartif napô.

Laneno in moderno blago,
garantira za dobro in stanovitno blago,
vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga
prve zdravne gorske tkalske konsorcijske fabrikantov,
Dunaj, Mariahilferstrasse 72,

Pošiljatve vrše se brzo proti poštnemu povzetju.

Izgledi zastonj in frankirani.

(301—28)

Dunajska največa

27 kr.

Zalog a

solidne in znane zanesljive firme
Bernhard Pollak-a
na Dunaji,

Kärntnerstrasse 14,

(vis-à-vis Weihburggasse),
prodaja jedina z vestno garancijo naj-
boljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovejše
za vsako saisono.

ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste,
platnenega, modernega, kurentnega in sicer:
lustre, rips, plaid-snovi, diagonal,
flanel, flanel, Cheviot (suknjene obla-
čila) in poleg še mnogo drugih stvari.

Izgledki i zaznamek
blaga

zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po
poštnem povzetku.

(325—21)

Nepristupoč jemlje se
nazaj brez zadržka.

Samo v
Pollak-ovej
najstarejšej in slavnjej

27 kr.

univerzalnej
zalogi blaga

na Dunaji,

Mariahilferstrasse 1,

prodaja se kakor je uže obč znano z
najzvezjšo garancijo najboljše kakovosti
in pravosti blaga vedno najnovejše
blago na debelo in na drobno.

Ovčje-volnate oblačilne
slove.

najfinje in modernejše, za vsako saisono
v vsakej barvi, gladke, progaste,
jednojne in šotsko karirane in sicer:
lustre, rips, plaid-snovi, diagonal,
flanel, flanel, Cheviot (suknjene obla-
čila) in poleg še mnogo drugih stvari.

Platna, vsake vrste prta na
mize in civilna in damasta, gradl,
bel in barvast, pregrinjala, chiffon
⅓, celo ⅔, široki; perkal, turški
kreton poleg tisoč drugih redij.

Popolna zaloga pletenega blaga,
zavratnikov za gospode in gospo.

Največa zaloga svilnatih in za-
metastih trakov v vsakej barvi in
širokosti. **Ovčje-volnate in blond-**

čipke tudi obšite z biseri, kakor tudi
slopi vse v to stroko spadajoče stvari
in to

vse le po

27 krajo.

Razpošiljatve proti poštnemu povzetku
takoj. Izgledki in zaznamek blaga za-
stonj in franko. (326—20)

Kažipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubriko svoj posel, obrt itd. takó, da je oznano uvrsteno skozi tri mesece vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah po jako znižane ceni storiti, katera se izvá pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Hugo Turk,

trgovec na starem trgu št. 154, priporoča svojo veliko zalogo kramarskega blaga, posebno vsake bire platna, kotenine in izvrstnega suknja vse po nizkej fabriškej ceni. Tudi ima bogato zalogo dunajskih vencev in pušljeev vsake bire. Ravno tako priporoča izvrstne spule sivele in cvirne črne in bele za sivalne stroje po nizkej ceni. Posebno se priporoča vnanjim kramarjem. (3)

Marija Drenik,

kupčija poleg nunske cerkve št. 32.

Zaloga najnovjejših pričetih in izdelanih stikarij; volnate preje za stikanje, pletenje; priprave za stikanje sú svilo, šeniljo, zlatom in jagodi; vse priprave za šivanje, pletenje, stikanje; galanterijskega blaga, bizoterije, igrač, umetno rezanih leseni izdelkov. Po nizkej ceni. (3)

Cerkveno orodje vsake bire,

muštrance, gotične in vsacega d. uzega zlogo, kakor tudi kelhe, svečenike in svetilnice izdeljuje in popravlja, posrebrnuje in pozlatajuje v ognju po najnižej ceni in se priporoča č. g. duhovnikom

V. Zadnikar, (3)

na št. Peterskem predmestju št. 143.

Jan. Nep. Horak,

rokočar, odlikovan s srebrno industrijsko svetinjo priporoča svojo zalogo (v judovskoj ulici št. 224) vsake bire glace rokočic in rokočic za prati, vezila za počene, usnjato spodnje hlače, zavratuice elastične obramnike, podveznike itd. kakor tudi drugo v to stroko spadajoče blago. (4)

■ Važno za 1876 leto. ■

Ker se s početkom novega leta prične nova mera, priporoča podpisani vse kositarske nove mere, mere za olje, posebno se pa priporoča č. g. duhovnikom po d-želi za vsa dela tega obrta, za pokrivanje stolpov in cerkvenih streh naj si bode z bakrom, s kositarjen ali cinkom itd.

Srečko Noli, (2)

šolski trg št. 295.

Tomaž Volta,

na frančiškanskem trgu, priporoča svojo zalogo vsake bire usnja po nizkej ceni. (1)

Gostilničar Jurij Dolenc,

na Poljanah št. 24 „pri mesarskem dvorišču“ toči izvrstna hrvatska in dolenska vina po nizkej ceni, tudi kupuje in prodaja poljske pridelke vsake bire. Prnjem je vedno velika zaloga. (4)

Najboljša dolenska in bizejška

stara in nova vina na debelo in drobno prodaja na starem trgu št. 152 Josip Ribič prav po nizkej ceni. Vnanje naročila točno in vestno oskrbuje. (4)

V pekariji Josip Čada,

na starem trgu št. 33 dobi se vsak dan 3 krat frišno pečeni kruh vsake bire žemje kifeljci štruce itd. tudi se prodaja izvrstni in okusni kruh vsake bire na vago in sicer po nizkej ceni nadalje sprejema kruh za peči, in prodaja izvrstni žrvenjak. (4)

Pri Mihail Pakiču,

trgovcu v Ljubljani (štacuna za vodo, magacin v gledališkej ulici) je zaloga vsake vrste lesene hišnega in kuhinjskega orodja slavnatih izdelkov, žime za blazine, dratenih mrež, žimatih sitov, pletenih korb itd. vse po nizkej ceni in izvrstno blago domačega izdelovanja. (5)

Pri R. Miklaucu,

trgovcu manufakturnega in kramarskega blaga v špitalskej ulici v Ljubljani, dobi se vsake vrste kramarsko blago poleg pa tudi še vsake vrste suknevega blaga za hlače in suknje bele kotenine vsake vrste lep porhent in izvrstni tibet itd. in sploh dobro blago in po nizkej ceni. (5)

Gostilna in pekarija

Antona Avbelna v st. Peterskem predmestju tik goštine „pri caru“ priporoča se p. n. občinstvu zaradi izvrstnega vina in tudi jedil in posebno pa potnikom za prenočišče zlasti Gorenjem ki se z Rudolfovou železnicou pripeljejo, tudi je sploh pri njem sve prav po nizkej ceni. (5)

Vošcene sveče,

najcnejše, najlepše in najboljše za cerkve, pogrebe, trgovino in domačo rabo, potem med in vosek, kupuje in prodaja Oroslav Dolenc v gledališkej ulici št. 40–41. (8)

Zalogo mnogovrstne mašne obleke

v Ljubljani poleg Frančiškanskega mosta št. 45. priporočam z izdelki iz jaka slovečih fabrik ki so bili pri dosedanjih raztavah često pohvaljeni ter prodajam vse po nizkej fabriškej ceni. Prevzam tudi vezenje (štrikario), montiranje cerkvenih zastav (Ol-dahinov) itd. ter vse zvršujem vrlo pazljivo. (5)

Ana Hofbauer.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Josip Kanc,

v hiši banke „Slovenije“, priporoča vsake vrste žganja, likere, rozelije po najnižih cenah. Vnanja naročila izvršuje točno in vestno. (1)

Lovrenc Zdešar,

na celovškej cesti št. 82, priporoča svojo zalogo mnogovrstnih likerov in žganja po nizkej ceni. Vnanja naročila izvršuje točno in vestno. (1)

Avguštin Götzl,

podobar in pozlatovalec, poštne ulice hiš. št. 57, (poslopje slovenske čitalnice) v Ljubljani, ne zamenjuje Leopold Götzl, v istih ulicah v Kozlerjevi hiši! priporoča slavnemu občinstvu, zlasti preč. duhovščini in farmnim predstojništvom sledče izdelke: Oltarje, križeva pota, lece (prižnice), svečenike (ustre), prapore (bandera), neba (baldahine) po naročilu v vseh velikostih in po najnižej ceni. V zalogi ima zwirom podobe in kipe za oltarje, krstne omare, svečenike in križe za stene, podobe svetnikov in iz narave vsake velikosti in cene na platnu, kositarji in papirji, zrcala itd. posebno dober kup so olnjane slike. Sploh vse, kar spada k cerkvenemu kinetu, — vse to naglo in po najnižej ceni. Sprejema vsa naročila iz dežele, ter jih natanko in brzo izvrši. (1)

„Konkordija“,

zavarovalno društvo proti ognju in na življenje se priporoča za zaravjanja po najnižih cenah. Glavni zastop pri A. Andrejnu, poštne ulic. št. 55 v Ljubljani. (4)

Dober kup

kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno prodaja mnogovrstno kramarsko blago Janez Vičič v Ljubljani na glavnem trgu. (8)

V Josip Levcevej

speceriskej štacuni na št. Peterskem predmestju št. 18 tisk mersarskega mosta dobi se najboljše blago potem štaj. bruse, kupuje in prodaja na debelo poljske pridelke fižol, krompir, črešljje, repa, zelje, orehe itd. (7)

V kavarni Landria,

na glavnem trgu št. 10 je najboljša kava najboljši likeri, mnogo slovanskih in nemških časopisov potem tudi lep in dober bilard. Postrežba izvrstna. (8)

Črevljjar Jakob Škerbinec,

v gledališkej ulici št. 19 izdeluje vsake bire najboljših črevljev na drobno in debelo; potem prodaja tudi Tržiške črevlje na debelo in drobno po nizkej ceni. (8)

Fr. Sark, krojač

na dvornem trgu v Kastnerjevej hiši, izdeluje najlepše in najmodernejše oblike vsake bire po nizkej ceni, tudi ima zalogo mnogovrstnega blaga po istej ceni kot v štacunah. Naročila se brzo izvrši. (6)

Beste Nahmashine der Welt.

Garancija zanesljiva.

Ljubljana, judovska ulica št. 228.

S odličnim spoštevanjem

(453—1)

Svilo, cvirn, živanke, aparate, pripravo za prse gube itd. imam redno v velikej izbiri v zalogi.

Po deželi sprejema moj potovalec, g. J. Globočnik uljudno vsa naročila, ter ob jednem podaje potrebeni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudev jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obišče, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Obleko vsake bire

izdeluje najmodernejše in najhitrejše jedino le Fr. Železnikar, na stolnem trgu vis-à-vis stolne cerkve. Posebno izvrstno izdeluje surke in jednako narodno obleko. (8)

Mizarska dela.

Najboljša najlepša vsake bire in po nizkej ceni dobivajo se jedino le pri Josipu Regaliju št. Peterško predmestje št. 99. Naročila se brzo izvrše. (8)

Knjigovez E. Hohn

na starem trgu št. 157 jedini v Ljubljani, prevzema in izdeluje najhitrejše, najcnejše vsake vrste dela. Posebno se priporoča č. gosp. duhovnikom. (7)

Ferdinand Rudl,

hiša banke „Slovenije“ v zvezdi, priporoča svojo veliko zalogo mnogovrstnih oljnatih podob (Oelfarbendruckbilder) in srcašev po najnižej ceni. (4)

Gostilničar „pri Sokolu“

na stolnem trgu, priporoča svojo uže staro gostilno. Dalje naznana, da ima tudi letos izvrstna vina in vedno dobre jedila kakor klobase itd. po nizkej ceni. (8)

V krčmi „pri Mehikancu“

tik deželnega gledališča v Kolmanovih hiši, točijo se izvrstna vina, dobijo se dobre klobase, pečenka in druga jedila po nizkej ceni. (8)

Dve puški

(v najboljšem stanu) (451—3)

s pušicami na tarčo strelijeti, sta radi razpuščenja strelijskega društva cenó za prodati. Natančne pové: S. Meglič, učitelj na Vranskem (Franz b. Cilli).

Dr. J. N. Orozel

advokat, dozdaj v Šmarji pri Jelšah, odpre 3. prosenca 1876 odvetniško pisarno v

Mariboru

hišna št. 22, Graskega predmestja, in sprejme nadomestovalnega koncipijenta in izurjenega prepisalca. (452—3)

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisanimu!

Poleg originalnih Elias Howe-jevih šivalnih strojev

imam v zalogi izključljivo le jaz

Originalne Singer & Grover & Backer

Šivalne stroje

po fabriškej ceni na debelo in drobno.

Razum tega imam vedno v zalogi tudi najboljše inozemske stroje po jako znižane ceni in sicer: Wheeler & Wilson, Grover & Backer št. 19, The Little Wanzer (zadnje na željo amerikanske), Taylor, Germania, Saxonia, Wilcox & Gibbs, Express, Linkoln, Cilinder Elastic, stroji za valati itd.

Ponarejeni ali uža rabljeni, in iztečeni stroji dobé se po okoliščinah se ve da 25 do 30% cenejši, so p. tudi za 50% slabejši in manj vredni kot zgornji.

Tedaj previdnost pri izbiru!

Kdor tedaj solidni in dobiti stroj želi, obrne naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Tudi na vplačevanje v obrokih.

Franc Detter.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.